

Geacht HSB-lid,

Graag nodigen wij u uit voor de volgende bijeenkomst op woensdag **21 februari 2024**.

Locatie: RCE (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) te Smallepad 5, 3811 MG Amersfoort, Nederland

[Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed - Google Maps](#)

Inschrijving is gratis en vindt plaats via de website van de Hydrographic Society Benelux (www.hydrographicsocietybenelux.eu)

Voorlopig programma:

13.00 Inloop

14.00 opening en
toelichting op het thema

14.15 presentaties 1 & 2
RCE
Onderwatererfgoed
(de bewoning van
de Noordzee in de
steentijd), Bjørn
Smit (RCE)
Prehistorisch
landschappen van
de Noordzee,
Robert van Lil
(Periplus)



15.15 pauze

15.30 presentatie 3

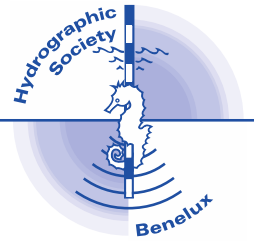
Het gebruik van verschillende (geo-fysische) methoden bij een archeologisch vooronderzoek (IVO- opwater), dhr. drs. J. (Johan) Opdebeeck MA/MSc (RCE)

16.00 netwerkborrel

De relatie tussen hydrografie en archeologie is complex en veelzijdig, aangezien waterlichamen en hun dynamiek een aanzienlijke invloed kunnen hebben op archeologische sites en de bewaring van archeologische overblijfselen. Hier zijn enkele aspecten van deze relatie:

1. Locatie van archeologische sites:

Waterlichamen, zoals rivieren, meren en zeeën, hebben door de geschiedenis heen vaak een cruciale rol gespeeld in de menselijke nederzettingen. Veel oude beschavingen vestigden zich langs waterwegen vanwege de beschikbaarheid van



drinkwater, transportmogelijkheden en andere hulpbronnen. Archeologen bestuderen vaak de hydrografie van een gebied om de meest waarschijnlijke locaties van oude nederzettingen te identificeren.

2. Overstromingen en sedimentatie:

Overstromingen en veranderingen in waterstanden kunnen archeologische sites bedreigen of beïnvloeden. Overstromingen kunnen nieuwe lagen sediment afzetten, die archeologische overblijfselen bedekken of beschermen. Aan de andere kant kunnen overstromingen ook schade toebrengen aan opgravingen en artefacten.

3. Scheepswrakken en onderwaterarcheologie:

Hydrografie speelt een cruciale rol in onderwaterarcheologie, waar onderzoekers zich richten op het verkennen en bestuderen van scheepswrakken en onderwaterculturen. Zoutwateromgevingen kunnen conserverende eigenschappen hebben, waardoor organisch materiaal zoals hout beter bewaard blijft dan op het land.

4. Kustlijnveranderingen:

Veranderingen in kustlijnen, zoals erosie of sedimentatie, kunnen archeologische sites aan de kust beïnvloeden. Sommige sites die ooit op het droge lagen, kunnen nu onder water zijn verdwenen, terwijl andere plotseling blootgelegd kunnen worden door kustveranderingen.

5. Waterputten en watervoorziening:

Archeologen bestuderen vaak waterputten en andere waterinfrastructuur om inzicht te krijgen in de manier waarop oude samenlevingen water gebruikten en beheerden. Dit kan informatie opleveren over de sociale structuren, technologische ontwikkelingen en economische systemen van die tijd.

6. Onderzoekstechnieken:

Hydrografische technieken, zoals sonar, multibeam en magnetometer kunnen worden gebruikt om onder water te zoeken naar archeologische overblijfselen. Deze methoden maken het mogelijk om verborgen structuren in rivierbeddingen, meren of de zeebodem te identificeren zonder fysieke opgravingen.

Kortom, de relatie tussen hydrografie en archeologie is nauw verweven, waarbij waterlichamen zowel invloed uitoefenen op de locatie van menselijke activiteiten als een bron van informatie vormen over het verleden.

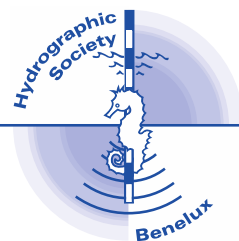
Tijdens de workshop wordt ingegaan op de diverse lopende archeologische onderzoeken en de relatie met hydrografie en de impact op geplande en lopende civiele werkzaamheden.

Routebeschrijving Amersfoort

Openbaar vervoer

Lopend vanaf Amersfoort CS

Vanaf het centraal station is het ongeveer tien minuten lopen. Als u de hoofdingang van het station uitloopt, gaat u linksaf en volgt u de borden Centrum. Na het viaduct over het spoor neemt u de eerste weg links. Dit is de Wijersstraat. Aan het einde gaat u rechts het



Smallepad op. U volgt het spoor. Na ongeveer 600 meter bent u aangekomen bij ons gebouw.

Met de bus vanaf Amersfoort CS

U kunt kiezen uit de lijnen 1, 2, 3, 4, 74, 76, 103. Stap uit bij de eerste halte, aan de zijkant van het stadhuis. Vanaf hier loopt u naar links, richting viaduct. Ga bij het eerste pad rechts het parkje in. Steek het parkje diagonaal over en sla op het eind links af.

Met de auto

Vanuit Amsterdam (A1)

- A1 richting Amersfoort
- Afrit 12 Amersfoort/Bunschoten-Spakenburg
- Einde afrit linksaf N199 volgen
- Bij de tweede verkeerslichten na het viaduct linksaf
- Volg borden P-Centrum: parkeergarages Stadhuisplein, Sint-Jorisplein, Agis

Vanuit Utrecht (A28)

- A28 richting Amersfoort
- Afrit 8 Amersfoort
- Einde afrit links
- Volg borden P-Centrum: parkeergarages Stadhuisplein, Sint-Jorisplein, Agis

Vanuit Apeldoorn (A1)

- A1 richting Amersfoort
- Neem bij knooppunt Hoevelaken de A28/E30 richting Utrecht
- Afrit 8 Amersfoort
- Einde afrit links
- Volg borden P-Centrum: parkeergarages Stadhuisplein, Sint-Jorisplein, Agis

Vanuit Zwolle (A28)

- A28 richting Amersfoort
- Afrit 8 Amersfoort
- Einde afslag links
- Volg borden P-Centrum: parkeergarages Stadhuisplein, Sint-Jorisplein, Agis

Parkeren

Bezoekers kunnen slechts zeer beperkt parkeren in de garage van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Dit kan alleen als uw contactpersoon bij de Rijksdienst een parkeerplaats voor u reserveert én toegewezen krijgt. U ontvangt hiervan een bevestiging, inclusief tijdstip van uw bezoek, van uw contactpersoon. Om te kunnen reserveren is het doorgeven van uw kenteken noodzakelijk.

Niet aangemelde bezoekers worden niet meer toegelaten tot onze parkeergarage in Amersfoort. U kunt gebruik maken van de parkeermogelijkheden in de directe omgeving.

Parkeren in de directe omgeving

De dichtstbijzijnde parkeergarage ligt aan het Stadhuisplein. Een overzicht en openingstijden van alle parkeergarages in Amersfoort vindt u op www.parkeerservice.nl.